

CVIČEBNÍ LISTY.

Příloha „Vojenských Rozhledů“.

Číslo 9.-10.

Ročník II.

Přípravka pro Válečnou školu.

Štábní kapitán generálního štábu LADISLAV ŠANDERA:

Autorské řešení námětu čís. 11.

Účelem rozkazu velitele severní skupiny přímé podpory (viz námět čís. 11) jest dáti podřízeným oddílům, pokud lze, podrobné rozkazy, aby byly účelně uvedeny v činnost a aby se jejich úsilí dobře hodilo do rámce celkové operace.

Pročítáme-li pozorně uvedený rozkaz, seznáme, že nařízení, která obsahuje, můžeme zhruba rozdělit na tři druhy. Budou to především nařízení, která je možno provésti ihned, za druhé nařízení, která nutně vyžadují doplnění, a za třetí nařízení, která se týkají více velitele oddílu, předpisující mu, jak má svůj oddíl v boji vésti.

Po tomto krátkém rozboru vidíme, že by bylo naprosto nedostatečné, kdyby velitel oddílu vydal svým jednotkám rozkaz, který by byl jen výtahem z rozkazu velitele skupiny. Naopak jest třeba vypustiti vše, co se přímo netýká podřízených baterií, a doplniti podrobnými předpisy vše to, co je povšechné. Seznáváme, že dříve než bude velitel oddílu moci sestaviti rozkaz, bude třeba, aby studoval a nařídil jisté věci, aby si opatřil různé podrobné zprávy a konečným výsledkem těchto předběžných prací bude pak rozkaz.

Velitel oddílu 1/2 čte tedy rozkaz velitele skupiny, zakresluje si současně údaje do mapy a činí si na rozkazu samém poznámky, které odstavce převezme do svého rozkazu, ze kterých odstavců použije jen výtahu a konečně, které odstavce vyžadují doplnění.

Projděme společně s velitelem oddílu 1/2 krátce jednotlivé odstavce rozkazu.

Situace.

Zde nebudeme opakovati všeobecné situace. Z té podřízené baterie nemají prospěchu, nehledíc k tomu, že bude již všeobecně známa. Naopak bude třeba uvést podrobné údaje o poloze nepřitele a vlastní 1. linie. Velitel oddílu se obrátí tedy na velitele II/5 praporu, jenž jedině mu může dodatí žádoucí podrobnosti. Uvidíme později, že se bude velitel oddílu 1/2 dohodovati i o jiných věcech s velitelem praporu; učiní to současně.

Úkol.

Úkol a rozčlenění pěchoty uvede jen v tom rozsahu, pokud to zajímá oddíl I/2. Cíle útoku nebude ještě uváděti, neboť neví, které předběžné cíle si velitel praporu zvolí. Také o tom se s ním dohodne.

Uspořádání velení.

Podotkne pouze, že oddíl I/2 patří k severní skupině přímé podpory, která jest pod velením velitele 2. dělostřeleckého pluku.

Úkoly, posice, atd.

Po přečtení tohoto odstavce nařídí ihned, aby baterie přezkoušely, zda mohou vykonávat ze svých posic normální a eventuální úkoly. (Hlásí-li některá jednotka, že nemůže konati eventální úkol, nařídí její přesunutí.) Pak konstatuje, že nařízené pozorovatelný jsou obsazeny, spojení zařízeno. Pouze telefonické spojení bude prodlouženo od spojovací hlídky až do 1. vlastní linie. To nařídí ihned telefonicky veliteli spojovací hlídky. Spojovací hlídka jest již u velitele II/5 praporu. Bude však třeba dáti veliteli spojovací hlídky vodítka. Velitel oddílu učiní tak při návštěvě velitele praporu.

Pro činnost baterií nemůže velitel oddílu v té chvíli učiniti více, neboť se musí nejdříve dohodnouti s velitelem praporu o cílech, na které je třeba řídit palbu.

Hodinu zahájení přípravy nařídí sám a podotkne, že eventuální zastřelování bude provedeno až po zahájení přípravy.

Zásobování střelivem.

Nařízení o zásobování střelivem převezme beze změny.

Zvláštní nařízení.

Určí část nebo části, které pošlou k němu orgány pro obhlídku cest a posic. Ustanoví hodinu, kdy se k němu dostaví, a oznámí jim všeobecný úkol, aby věděly, jak se připravit a opatřiti.

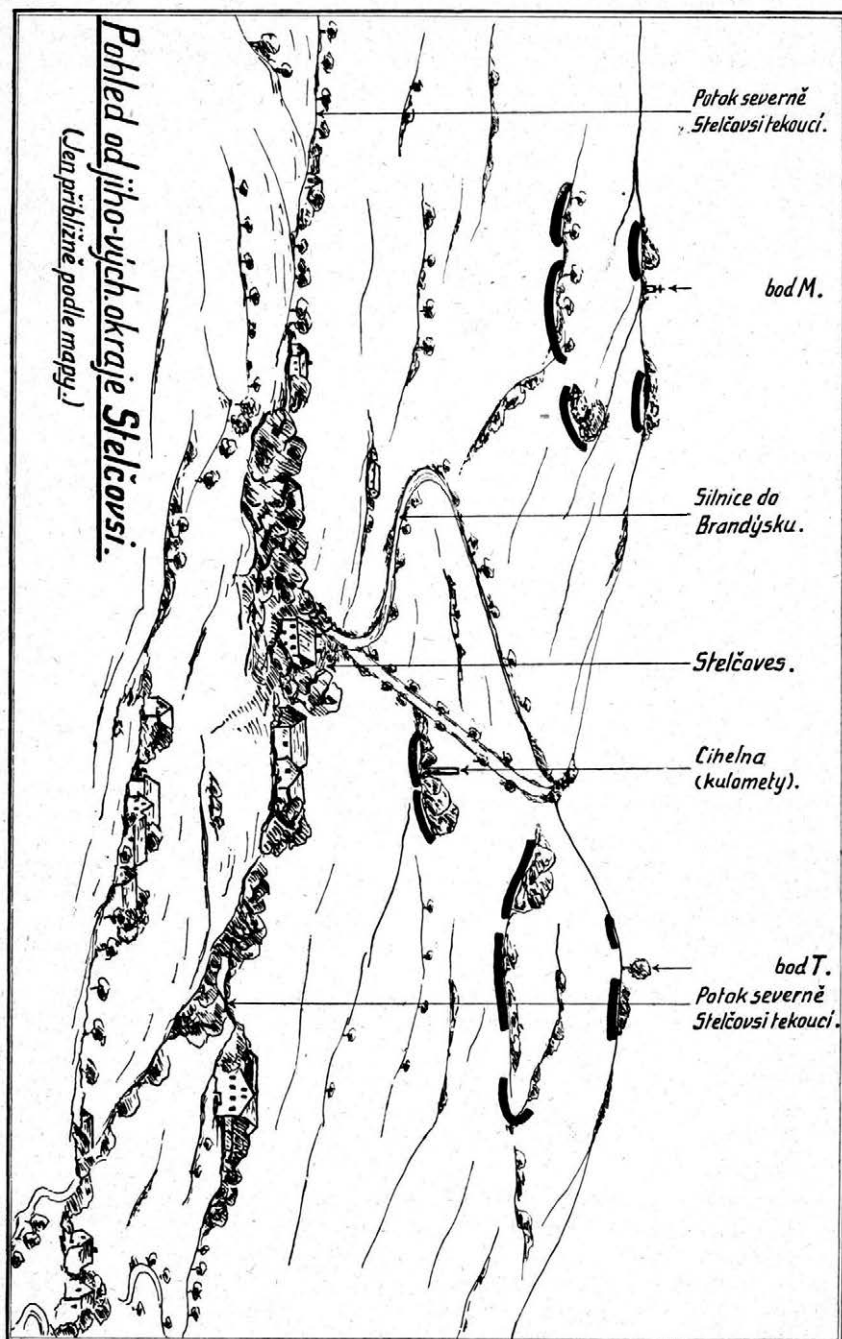
Když velitel oddílu takto prostudoval rozkaz a určil, co může ihned naříditi, odeběře se k veliteli II/5 praporu, seznámí ho s rozkazem, který obdržel, a orientuje se o poloze nepřítelově a vlastní 1. linie, o rozčlenění pěchoty při útoku a směru hlavního útoku.

Pak mu velitel praporu oznámí předběžné cíle, na které chce útočiti; budou to:

- A) Výšiny severně a severozápadně od místa Stelčowes.
- B) Hřbet severozápadně koty 238 a potok jižně písma E. ST. Brandejsl.
- C) Osada Brandýsek a hřbet severovýchodní.
- D) Brandýsek a silnice k Třebušicům.

Potom sjednají společně, jak připravit útok, jak jej podporovati a jak řídit palbu při nepředvídaných překážkách, které se mohou pěchotě stavěti v cestu.

Příprava útoku: Velitel praporu ukáže veliteli oddílu v terénu všechna místa, na která chce aby byla palba řízena. Budou to zá-

kopy na svazích výšin severně a severozápadně od vesnice Stelčowes, která má možnost bočné palby napravo i nalevo.

Dále bude žádati, aby byla řízena palba na samy výšiny, odkud jediné lze je pozorovati, a do prostoru koty 283, kde prý se nalézají zálohy.

Velitel oddílu si zhotoví malý náčrt o těchto cílech, podobný náčrtu tuto otištěnému:

Jinak jest to velitel spojovací hlídky, jenž má odevzdati svůj náčrt veliteli oddílu.

Podrobnosti pro podporu dalšího útoku sjednati nelze, neboť terénu nevidíme a známe jej jen podle mapy a nevíme tedy, jak se nepřítel v něm rozmístil. Předpokládáme tedy, že ho nalezneme všude tam, kde jsou pro obranu výhodné podmínky, pak-li letectvo nám nedodalo podrobnějších zpráv. (Viz předběžné cíle.) Jest však možné, ba pravděpodobné, že nenalezneme nepřítele tam, kde jsme ho předpokládali, a naopak, že se nám postaví na místech, kde toho nečekáme. Budou tedy všechny další cíle míti do značné míry charakter nahodilosti. Řízení palby při nepředvídaných překážkách tvoří velice obtížný problém a jest mu nutno věnovati zvláštní pozornost.

Jest zde především obtížné určit cíle. Aby tomu čelili, oba velitelé se dohodnou, že budou užívatí čtverečkovaných map. Nemají-li jich, dohodnou se, podle kterých význačných bodů bude cíl určován. Budou to:

Strom na výšině severně od osady Stelčowes;
kříž na výšině severozápadně od osady Stelčowes;
kota 283;
E.St. Brandejsl;
kříž u rozcestí jižně od Brandejsl;
most jižně L od Brandejsl.

Označí je písmenami: T, m, n, e, i. Cíl se pak označí tím způsobem, že řekneme kolik set metrů je cíl na sever (jih) a západ (východ) od toho kterého z určených bodů.

Další obtíž jest dodání těchto zpráv. Oba velitelé se dohodnou na tom, že veškeré zprávy, zajímaví dělostřelectvo, budou dodány veliteli spojovací hlídky. Tento jim dá takový tvar,* aby jich dělostřelectvo mohlo použítí a dodá je veliteli oddílu telefonicky. Proto bylo telefonické spojení dělostřelectvem prodlouženo až do 1. linie a bude prodlouženo, jakmile to bude lze, především na výšinu severozápadně od osady Stelčowes a potom dále podle situace.

Kdyby telefonické spojení nebylo ještě zřízeno nebo nefungovalo, doručí velitel spojovací hlídky svá hlášení opticky, postupně s těchto míst:

- a) výšina severozápadně od Stelčowes;
- b) hřbetu severozápadně od koty 283;
- c) E. St. Brandejsl;
- d) výšina severozápadně od osady Brandýsek.

Kdyby bylo třeba, byla by hlášení dodávána běžci.

* Jak nařizuje: „Předpis o spojení a spojovací službě dělostřelectva.“

Dále bude třeba řídit palbu na cíl, který jsme tímto způsobem seznali. Řízení palby převezme velitel spojovací hlídky a dodá nám pozorování stejným způsobem.

Dále se oba velitelé ujistí, že budou užívatí smluvených znamení, která nařizuje kodeks.

Nyní má velitel oddílu pohromadě všechny prvky, kterých potřebuje k sestavení svého rozkazu a dohodl se o všem s velitelem praporu, čeho je třeba k úspěšnému vyplnění úkolů obou zbraní.

Podotýkáme, že není třeba udíletí veliteli spojovací hlídky zvláštních instrukcí, neboť byl při rozpravě přítomen a je tudíž o všem informován.

Velitel oddílu se nyní vrátí na své stanoviště, povolá k sobě velitele baterií a dá jim ústně a osobně své rozkazy. (Nedovolovala-li situace, aby vzal velitele baterií s sebou k veliteli praporu.) Později sestaví rozkaz písemně a zašle jej velitelům baterií jako potvrzení svých rozkazů ústních. Rozkaz může mít tento tvar:

2. děl. pl.

I. oddíl.

ROZKAZ

pro přípravu a podporu útoku.

I. Celková situace nezměněna. Nepřítel se zakopal před naším praporem na svahu výšin sev. a sev.-záp. od Stelčowes a zřídil silné kulometné hnízdo u ZO severně od Stelčowes.

Naše pěchota leží na jižním břehu potoka sev. od Stelčowes, tekoucího od západu k východu. Severně od něho není již našich částic.

I. II/5 polní prapor, ve svazu na pravo s I/5 a v levo s II/28 polním praporem, a podporovaný naším oddílem má útočit v pásmu ohraničeném liniemi:

nalevo: Stelčowes—Olšany—Knoviz (vše včetně);

napravo: Na pile—most přes Týnický potok (sev. l. od Brandejsl), vše mimo Holousík dvůr (včetně).

III. Prapor bude útočit s dvěma rotami v 1. linii na tyto cíle:

A) Výšiny sev. a sev.-záp. od Stelčowes,

B) Hřbet sev.-záp. koty 283 a potok jižně od nápisu S. ST. Brandejsl,

C) osada Brandýsek a hřbet sev.-vých. odtud,

D) Brandýsek a silnice k Třebušicům.

Výchozí základna útoku: potok severně od Stelčowes, tekoucí od východu k západu.

Úmyslem velitele praporu jest vésti hlavní nápor levou rotou.

IV. Oddíl I/2 patří k severní skupině přímé podpory a je podřízen veliteli vlastního pluku.

V. Baterie 1. a 2. podrží své nynější pozice; baterie 3. se posune tak daleko dozadu, aby nebyla ohrožována baterií 2. při vykonávání eventuelního úkolu. Pozorovatelný beze změny.

Baterie se zařídí tak, aby mohly střílet do celého pásma II/5 praporu a kromě toho:

Baterie čís. 2. do pásme obou sousedních praporů.
 Baterie čís. 1. do pásma levého sousedního praporu.
 Baterie čís. 3. do pásma pravého sousedního praporu.
 VI. Činnost oddílů.
 Při přípravě:

Baterie	7 h — 7 h. 10'	7 h. 10' — 7 h. 14'	7 h. 14' — přeložení palby.
1.	Zákopy na svahu výšiny sev. záp. od Stelčowes 8 ran pro kus	Výšina sev. záp. od Stelčowes 4 rány pro kus	Jako od 7 h. do 7 h. 10' 8 ran pro kus
2.	Kulometry u ZO sev. od Stelčowes 8 ran pro kus	Zálohy u koty 283 6 ran pro kus	Výšiny sev. a sev. záp. od Stelčowes 6 ran pro kus
3.	Zákopy na svahu výšiny sev. od Stelčowes 8 ran pro kus	Výšina sev. od Stelčowes 4 rány pro kus	Kulometry u ZO sev. od Stelčowes a zákopy na svahu výšiny sev. od Stelčowes 10 ran pro kus

Baterie čís. 2 bude mimoto střeliti na nahodilé cíle, které by se snad objevily. Třetina celkového počtu ran jsou šrapneli.

Rozkaz k přeložení palby udělím zásadně já. Kdyby nebylo spojení, učiní tak baterie na znamení pěchoty raketami; nejpозději však v 7 h. 22 min. Jakmile dostane rozkaz, přeloží každá baterie nejdříve palbu o 100 metrů dále; po dvou minutách opět o 100 m a po dalších dvou minutách zahájí palbu na další dělostřelecký cíl. Toto nařízení se týká i všech ostatních dělostřeleckých cílů.

Přidělení dalších dělostřeleckých cílů:

Při útoku na cíl	1. baterie	2. baterie	3. baterie
B	Hřbet sev. záp. od koty 283 záp. od silnice (silnice mimo)	Osada Brandýsek	Hřbet sev. záp. od koty 283 vých. od silnice (silnice včetně)
C	Osada Brandýsek, železniční stanice včetně	Brandýsek	Železniční zářez na vých. od stanice
D	Brandýsek	Výšina sev. od Brandýsku	Silnice k Třebušicům

Eventuelní změnu cílů nařídím zavčas.

VII. Od 8 h počínajíc výdejné střelisko střeliva v Středoklukách.

Baterie mohou odebrati 45 ran pro kus.

VIII. Zahájení palby nařídím. Eventuelně nutné zastřelování provedte až po zahájení přípravy.

V 9 hod. hlásí se u mne jeden důstojník 2. baterie a jeden poddůstojník 3. baterie; budou vysláni na obhlídku cest a posic. Dostanou ode mne bližší pokyny.

N. N.,
 velitel I/2 oddílu.

Rozkazy pro obsazení obranné posice.*)

Moravská armáda byla soustředěna východně od Brna.

Po zprávách, že nepřátelská armáda, která se shromáždila v Pruském Slezsku, zahájila postup jihozápadním směrem přes Moravskou Ostravu, Přerov na Brno, dal hlavní velitel moravské armády rozkaz, obsadit obrannou posici ve všeobecné čáře Habrovany, Letonice, Marhóf, Radlovec a zabránit v této posici nepříteli další postup na Brno.

4. pěší divise, která byla ubytována v okolí Slavkova, jak jest znázorněno v přiloženém náčrtu, byla pak pověřena velitelem armády úkolem, obsadit obrannou posici, ohraničenou na severu čarou Puntowitz, Křenowitz, Austerlitz, Lottersteg Kapelle, kóta 391 (Hájek), kóta 309 (Kl. Povětrník) (vše pro 4. pěší divisi), na jihu čarou jižní okraj Aujezd, severní okraj Ottnitz, jižní okraj Koberzitz, kóta 399 (Beim Einsprung), J. H. zum gold. Hirschen, trig. 427 Radlovec (tato čára mimo). Zároveň stanovil velitel armády za linií hlavního odporu čáru Habrowan, Gundrum, Podbrzezitz, Drazowitz, Letonitz, Marhóf, hřbet jižně Marhóf, Morein, kóta 396 (Bei der vergrabenen Eiche). Linií krajního odporu tvoří čára Wažan, Neu- a Alt-Raussnitz, Krauschek, Steingrund, Vinohrad, Kržižanowitz, Raschowitz, J. H. zum gold. Hirschen, Žaroschitz, Dambořitz, G. Hostiehradek. Před posicí odporu bude obsazena posice krycí, která bude sahati až k čáře Nemojan, Tuczap, kóta kříž 306, trig. 395 (Větrník), W. H. Drei Hasen, Butschowitz, trig. 427 (Radlovec).

Velitel 4. pěší divise rozdělil pásmo divise na dva úseky. Severní úsek bude hájiti 8. pěší brigáda se 4 prapory v první linii, jižní úsek bude hájiti 13. pěší pluk se 2 prapory v první linii. Krycí posici obsadí v severním úseku 1 prapor, v jižním úseku 2 roty.

Rozkazy velitele armády a velitele divise byly vydány dne 30. května. Divise má být v posici nejdéle dne 31. května večer.

Rozkaz, který vydá dne 31. května večer velitel brigády pro podřízené oddíly, by mohl zníti takto:

*) V dosavadních Cvičebních listech uveřejňovali jsme náměty úloh taktických a jejich řešení. Tentokrát chtěli bychom ukázat našim čtenářům několik příkladů, jak asi je třeba sestavovati rozkazy pro obsazení obranné posice a co mají tyto rozkazy obsahovati. Zvolili jsme za tím účelem několik rozkazů z taktické studie „Brněnská cesta“, kterou upravili k tisku podle taktické cesty Štefánikova ročníku Válečné školy v r. 1922 ppl. Fiala a štápt. Holub. Rozkazy, které zde uveřejňujeme, jsou jen příklady a mají být čtenáři jen přibližným vodítkem, jak bude třeba rozkazy sestavovati co se týká formy i obsahu.

Aby bylo lze tyto rozkazy studovati, uveřejňujeme nejdříve stručný námět. Kromě toho jest přiložen Ordre de bataille divise, náčrt se situací divise, než se přesune do obranné posice, a konečně náčrt se situací vojsk v obranné posici, když dokončily pohyby, které byly níže uvedenými rozkazy nařízeny. Konečně připomínáme, že při řešení těchto úloh bylo užito map, které jsou nyní po ruce a proto byla ponechána i jejich nomenklatura. Doufáme, že i potíže, které máme s pořizováním nových map, brzy budou zdohány.

Pozn. red.

Ordre de bataille pěší divise.

3. pěší divise. ²⁾	
Velitelství	3.
bojové oddíly	Pěchota
	5. 9. 10. 11. 12.
	Báseň- lecko
	103. 253.
	104. 253.
Služby	Žendecelo
	1/2.
	Ženížní vojáko
	1/2. 3. 3/4. 5.
	dištní lecko
	3. 3. 3. 3. 3.
	Ženížní
	3.
	pracovní
	5. 6.
	vstahující
	3.
	plukovní
	3. 3.
	žiravotní
	3. 3.
	dopravní
	3. 7. 8. 9.

Poznámky: 2) Útvary, které patří ke stanu pěší divise, nejsou zvlášť uvedeny.

Velitelství 8. pěší brigády.

Čís. 5.

Austerlitz, 30. května, 22 hod.

Mapa: 1:75.000.

OPERAČNÍ ROZKAZ ČÍS. 1 **pro den 31. května.**

I. Zprávy o nepříteli.

Nepřátelská armáda, asi 5 divisi, postupuje přes Prerau na Brünn. 30. května dorazily její předvoje do Kwitkowitz, Tlumatschau, Hullein, Chropin, Troubek, G. Wisternitz.

Čsl. letectvo, zesílené francouzským, drží nadvládu nad nepřátelským letectvem.

II. Vlastní situace.

4. pěší divise, tvořící část moravské armády, byla soustředěna v okolí Austerlitz mezi 3. pěší divisi na severu a 5. pěší divisi na jihu a má za úkol 31. květnem počínaje zadržeti společně s ostatními divisemi nepřátelský postup ve všeobecné linii Gundrum, Marhóf, Archlebau.

III. Úkol 8. pěší brigády.

Hájit pásma ohraničené na severu čarou Křenowitz, Austerlitz, Lottersteg-Kapelle, kóta 391 Hájek, kóta 309 Klein Povětrník

(všechna místa včetně), na jihu čarou Lang Wažan, Hodiejitz, Krži-
žanowitz, Marhóf, Butschowitz (vše včetně).

Severně 8. pěší brigády jest 3. pěší divise, jižně 13. pěší pluk
7. pěší brigády.

IV. Rozdělení obranné posice.

A) Krycí linie: Klein Povětrník, W. H. Drei Hasen, kříž 294,
Butschowitz (včetně).

B) Linie hlavního odporu čára: Drazowitz, Letonitz, kóta 265,
Marhóf.

C) Linie krajního odporu: Steingrund, kóta 317, kříž 1 km vý-
chodně trig. 337 Vinohrad, Kržižanowitz.

V. Rozdělení sil a úkoly.

a) Severní úsek, jeden prapor 16. pěšího pluku pod velením
velitele praporu. Severní hranice pásma jest totožná se severní hra-
nicí brigády. Jižní hranici tvoří linie Niemtschan (včetně), kóta 247
(mimo), W. H. Drei Hasen.

Prapor zřídí ve svém pásmu jedno středisko odporu.

b) Jižní úsek, 3 prapory 15. pěšího pluku pod velením velitele
pluku. Severní hranice pásma jako jižní hranice severního úseku,
jižní hranice totožná s hranicí brigády. V jižním úseku zřídí 15. pěší
pluk dvě střediska odporu.

c) 16. pěší pluk vyšle jeden prapor do linie krytu s úkolem při-
nutiti nepřítele k rozvinutí a zdržení jeho postup. Po ústupu tohoto
praporu, který bude velitelem brigády včas nařízen, shromáždí se
prapor v Niemtschan, kde zůstane k dispozici velitele brigády. Za
své krycí činnosti hlásí tento prapor současně veliteli brigády a
přímo veliteli divise.

d) Záloha brigády: velitelství 16. pěšího pluku a jeden prapor
tohoto pluku v Niemtschan. Pravděpodobné směry zasáhnutí zálož-
ního praporu Letonitz a Marhóf.

VI. Vybudování obranné posice.

S vybudováním všech linií obranné posice buď započato sou-
časně. Nejdříve zřídí se kulometná hnízda, hnízda pro samočinné
zbraně a pozorovatelný. Kromě toho přehradí se cesty a v severním
úseku zařídí se záseky na kotě 391 Hájek. — Dvě rotý záložního
praporu brigády budou vypomáhati při vybudování linie krajního
odporu v severním úseku podle rozkazů velitele úseku.

Brigádě přidělená ženijní rota bude rozdělena takto:

1 četa veliteli severního úseku,

2 čety veliteli jižního úseku.

Tyto 3 čety dorazí 31. května ve 3 hod. do Niemtschan k dis-
posici velitelů úseků. 4. četa ženijní rotý vybuduje pozorovatelnu
pro velitelství brigády u kříže 1 km východně trigon. 337 Vinohrad.

Materiál ženijního parku bude dán k dispozici praporům 1. linie
31. května v 5 hod. na silnici Austerlitz, Butschowitz, u odbočky sil-
nice do Niemtschan, 1 km východně od Austerlitz. Prapor 16. pěšího
pluku převezme zde 9 vozů, oba prapory 1. linie 15. pěšího pluku
převezmou zde po 8 vozech ženijního parku, kterými dopraví ma-
teriál do svých posic. Po složení materiálu vrátí se tyto povozy opět
ke zmíněnému rozcestí 1 km východně od Austerlitz, kam musí dora-

ziti nejdéle do 11 hodin k dispozici velitele ženijního parku. Mimoto zřídí velitelství ženijního parku dne 31. května v 17 hodin výdejné středisko pro další ženijní materiál v Niemtschan.

VII. Dělostřelectvo.

Obrana úseku brigády bude podporována třemi dělostřeleckými oddíly pro přímou podporu v posici na linii: Lottersteg-Kapelle, Kržižanowitz.

Pro každé středisko odporu jeden oddíl. Kromě toho bude posunut ku podpoře krycího praporu jeden oddíl do posic v linii kóta 391 (Hájek), Marhóf.

Pro případ nepřátelského útoku bude připravena soustředěná uzavírací palba oddílů pro přímou podporu do prostorů:

- a) východně a severně od Marhóf,
- b) na západní svah koty 306,
- c) východně od Letonitz.

Žádosti o toto soustředění a případné jiné budtež odesílány na velitele brigády.

VIII. Jezdeckto.

Divisní eskadrona bude dne 31. května od 3 hodin v Brankowitz a rozestaví hlídky na linii Nitkowitz, Kunkowitz, Střilek.

IX. Letectvo.

Letectvo divise bude pozorovati západně od čáry Wischau, Brankowitz, Gaya, Holics.

X. Přesuny.

Pluky potáhnou severně od železniční tratě Austerlitz, Marhóf. Veškeré jednotky musí býti nejpozději ve 2 hodiny východně od linie Lottersteg-Kapelle, západní okraj Niemtschan, východní okraj Ho-diejitz.

XI. Styk a spojení.

S 3. pěší divisi:

Smíšenými oddíly na silnici 800 m severozápadně od kostela Letonitz a na hřbetu 1 km severozápadně od koty 317, pod velením důstojníků 16. pěšího pluku. K tomu účelu vyšle prapor 1. linie 16. pěšího pluku na obě místa po jedné četě s jedním důstojníkem. Sraz těchto oddílů s oddíly 3. pěší divise na uvedených místech dne 31. května ve 3 hodiny.

Dotyk s krycími oddíly 3. pěší divise udržuje krycí prapor 16. pěšího pluku hlídkou na Kl. Povětrník.

S jižním úsekem divise obstará styk oddíl krycího praporu v Butschowitz a oddíl 15. pěšího pluku v Marhóf a Kržižanowitz.

Styk mezi 15. a 16. pěším plukem bude udržovati četa 15. pěšího pluku u koty 247 jeden km jihozápadně od Letonitz.

M. V. 8. pěší brigády — u kříže 1 km východně od trig. 337,

M. V. 15. pěšího pluku — tamtéž,

M. V. praporu severního úseku — na výšině Kopaniny, $\frac{1}{2}$ km severovýchodně od koty 317,

M. V. krycího praporu na kotě 306 západně od W. H. Drei Hasen.

V M. V. 8. pěší brigády bude zřízena dne 31. května v 6 hodin

pěší divisní telegrafní roty telefonní ústředna, ke které se připojí velitě obou úseků brigády.

XII. Operační rozkaz 4. pěší divise (II. část) přiložen.

Velitel 8. brigády:

Generál B-8.

Obdrží:

Velitel 15. a 16. pěšího pluku,

„ ženijní roty,

„ divise,

„ dělostřelectva pro přímou podporu,

„ jižního úseku divise,

„ 3. pěší divise.

Tento rozkaz velitele brigády došel velitele 16. pěšího pluku asi ve 22 hodin. Velitel pluku vydal pak ihned nutné ústní rozkazy, které později potvrdil písemným rozkazem, v němž shrnuje veškeré podrobné rozkazy, a jež by mohl zníti takto:

Velitelství 16. pěšího pluku.

Čís. 31.

V Austerlitz dne 30. května, 24 h. 30'.

Mapa: 1:75.000.

OPERAČNÍ ROZKAZ ČÍS. 1.

I. Situace.

Nepřátelská armáda na postupu k jihozápadu dosáhla 30. května svými předvoji Kwitkowitz, Tlumatschau, Hullein, Chropin, Troubek, G. Wisternitz.

Naše 4. pěší divise, tvořící část 2. armády, byla soustředěna mezi 3. pěší divisi na severu a 5. pěší divisi na jihu. Před naší armádou stojí zvláštní krycí skupiny podél řeky Moravy. Naše divise bude mít za úkol zadržeti společně s ostatními divisemi nepřátelský postup v linii Gundrum, Drazowitz, Letonitz, Marhőf, Morein, Archlebau.

II. Úkoly části 16. pěšího pluku.

a) I. prapor obsadí středisko odporu, ohraničené na severu hranicí divise, t. j. linií Křenowitz, Austerlitz, Lottersteg-Kapelle, kóta 391, Letonitz, Kl. Povětrník (vše včetně), na jihu linií Niemschan (včetně), kóta 247 (mimo), W. H. Drei Hasen.

Severně od I. praporu budou oddíly 3. pěší divise, jižně oddíly 15. pěšího pluku.

Linie hlavního odporu vede přes Drazowitz, Letonitz, Marhőf, linie krajního odporu přes Steingrund (kóta 334), hřbet táhnoucí se ke kotě 317, dále kříž 1 km východně trig. 337 (Vínograd).

I. prapor bude po obsazení střediska odporu podřízen přímo velitelství 8. pěší brigády, jejíž úsek sahá od severní hranice 4. pěší divise až k linii Kržižanowitz, Marhőf (včetně).

b) II. prapor obsadí linii krytu celého pásma 8. pěší brigády, vedoucí přes Kl. Povětrník, W. H. Drei Hasen, Butschowitz. Severní hranice pásma činnosti jest totožná se severní hranicí brigády podle odstavce II-a), jižní hranice jest vytýčena linií Witzomieltz, Butschowitz, Marhőf, Kržižanowitz (vše včetně). Úkolem tohoto praporu jest

přinutit nepřítele k rozvinutí a zdržení jeho postup. Prapor bude podřízen přímo veliteli 8. pěší brigády, která nařídí též včas jeho ústup. Po tomto ústupu shromáždí se prapor v Niemtschan, kde zůstane k dispozici veliteli brigády. Za své krycí činnosti hlásí II. prapor současně veliteli 8. pěší brigády a přímo veliteli divise.

c) Velitelství pluku a III. prapor tvoří zálohu velitele 8. pěší brigády v Niemtschan. Velitel III. praporu připraví případné protiútoky svého praporu ve směru Letonitz a Marhóf.

d) Technická rota pluku dává se k dispozici veliteli I. praporu. Bude ve 3 hodiny u koty 317 — 1½ km severovýchodně od Niemtschan.

III. Vybudování obranné posice.

I. prapor započne ihned po obsazení střediska odporu s vybudováním linie hlavního a krajního odporu. Nejdříve zřídí kulometná hnízda, hnízda pro samočinné zbraně a pozorovatelný.

J II. prapor vybuduje krycí linii ihned jakmile dorazí na místo.

I. praporu přiděluje se kromě technické roty pluku 1 četa divisní ženijní roty, která dorazí dne 31. května ve 3 hodiny do Niemtschan k dispozici velitele praporu.

Při vybudování linie krajního odporu v úseku I. praporu budou vypomáhati dvě roty III. praporu podle rozkazů velitele střediska odporu. O vyslání uvedených rot na pracovní místa dohodne se velitel III. praporu přímo s velitelem I. praporu. Materiál ženijního parku divise bude dán k dispozici praporům 1. linie 8. pěší brigády 31. května v 5 hodin na silnici Austerlitz, Butschowitz u odbočky silnice do Niemtschan 1 km východně od Austerlitz.

I. prapor převezme zde 9 vozů ženijního parku, kterými dopraví materiál do svých posic. Po složení materiálu vrátí se tyto povozy ke zmíněnému rozcestí 1 km východně od Austerlitz, kam musí dorazit nejdéle do 11 hodin k dispozici velitele ženijního parku. Pro další zásobování ženijním materiálem zřídí velitel ženijního parku divise 31. května v 17 hodin výdejně středisko v Niemtschan.

IV. Dělostřelectvo.

Obrana úseku I. praporu bude podporována jedním dělostřeleckým oddílem pro přímou podporu v posici na linii Lottersteg-Kapelle, Kržižanowitz. Ku podpoře krycího praporu bude posunut přechodně jeden oddíl do posice v linii kota 391 (Hájek), Marhóf. Pro případ nepřátelského útoku bude velitelstvím brigády připravena mimo jiné soustředěná, uzavírací palba oddílů pro přímou podporu na západní svah koty 306 (1 km západně od W. H. Drei Hasen) a do prostoru východně od Letonitz. Uvedená uzavírací palba buď případně vyžádána na veliteli brigády.

V. Jezdectvo.

Divisní eskadrona bude 31. května od 3 hodin v Brankowitz a rozestaví hlídky na linii Nitkowitz, Kunkowitz, Strílek.

VI. Letectvo.

Letectvo divise bude pozorovati od 31. května ráno západně od čáry Wischau, Brankowitz, Gaya, Holics.

VII. Styk a spojení.

Styk se 3. pěší divisí smíšenými oddíly na silnici 800 m severozápadně od kostela Letonitz a na hřbetu 1 km severozápadně od koty 317, oba pod velením důstojníků I. praporu.

K tomu účelu vyšle velitel I. praporu dne 31. května ve 3 hodiny na obě místa po jedné četě s jedním důstojníkem.

Styk s 15. pěším plukem bude udržovati jedna četa 15. pluku u koty 247 (1 km jihozápadně Letonitz).

Styk na krycí linii udržuje prapor II./16, a to s jižním úsekem divise oddílem v Butschowitz, s 3. pěší divisí hlídkou na Kl. Povětrník.

M. V. 8. brigády u kříže 1 km východně od trig. 337 (Vinohrad).

M. V. 16. pěšího pluku Niemtschan.

M. V. 15. pěšího pluku kříž 1 km východně od trig. 337 (Vinohrad).

M. V. praporu I./16. na výšině Kopaniny, $\frac{1}{2}$ km severovýchodně od koty 317.

M. V. praporu II./16. u koty 306 západně od W. H. Drei Hasen.

M. V. praporu III./16. v Niemtschan.

V M. V. 8. pěší brigády bude zřízena dne 31. května v 6 hodin péčí divisní telegrafní roty telefonní ústředna, ke které se připojí prapor I./16. a velitelství 16. pěšího pluku.

VIII. Přesuny.

Prapor II./16. vyrazí 31. května v 1 hodinu od kříže $\frac{1}{2}$ km východně od Niemtschan přes Letonitz na své místo.

Prapor I./16. půjde těsně za praporem II./16. do svého středisla odporu.

Prapor III./16. s technickou rotou pluku vyrazí v 1 hodinu od východního okraje Austerlitz do Niemtschan. Prapor III./16. zůstane v Niemtschan, technická rota postoupí dále ke kotě 317, kam musí dorazit nejdéle ve 3 hodiny k dispozici velitele praporu I./16.

Velitelství pluku bude do 31. května 1 hod. v Austerlitz, od 2 hod. v Niemtschan.

IX. Zásobování.

a) Potraviny a pošta: Prázdné vozy plukovního trénu shromáždí se ve 4 hod. na jižním okraji Austerlitz vedle silnice k Zucker Fb., odkud pojedou společně přes Zucker Fb., kotu 230, Lang Wažan, Birnbaum ke kapli jihozápadně od této vesnice, kam musí dorazit 31. května o 6. hod. Zde sloučí se s ostatními plukovními trény divise a odeberou se pod velením velitele plukovních trénu divise na zásobovací nádraží v Sokolnitz, kde dostanou v 9 hod. potraviny, kromě masa a chleba. Po odběru potravin odjedou spojené plukovní trény na místo 1. určení v Křenowitz. Maso a chléb budou vydány v 9 hod. u hospodářského ústavu v Scharatitz. Proto oddělí se vozy na maso a chléb v Scharatitz od plukovních trénu a pojedou po odběru přes Birnbaum do Křenowitz, kde se s plukovními trény opět sloučí.

Plný odřad plukovního trénu postoupí 31. května s III. praporem do Niemtschan.

b) Střelivo: Muniční dopravní prostředky praporů a rot vydadají své zásoby dne 31. května po skončeném pochodu mužstvu a shromáždí se pak v 8 hod. 30' jižně silnice Marhöf, Austerlitz u od-

bočky cesty do Hodiejitz. Odtud vyjedou v 9^h přes Hodiejitz, dále po polní cestě k Zucker Fb. Austerlitz, kde budou u muničního parku divise na muničním zásobovacím nádraží znovu naplněny. Po odběru střeliva vrátí se muniční dopravní prostředky praporu II./16. po hlavní silnici Austerlitz, Butschowitz k rozcestí severně Marhöf, kde dostanou další rozkazy od velitele praporu. Dopravní prostředky I. a III. praporu vrátí se po odběru střeliva přes Austerlitz do Niemtschan, kde vyčkají dalších rozkazů.

X. Odsun.

a) Mužstvo:

Plukovní obvaziště Niemtschan. Zde plukovní hudba. Odsun z plukovního obvaziště do ústředního obvaziště divise v Bräu H. Austerlitz pomocí rekvirovaných prostředků, popřípadě auty zdravotnické automobilní kolony, které si může vyžádati šeflékař pluku přímo u šeflékaře divise.

b) Koně k vozatajské náhradní koloně v Kl. Hostiehradek.

c) Zajatci do Niemtschan.

XI. Bojové trény.

Kromě muničních dopravních prostředků shromáždí se v 7 hod. u M. H. na severním okraji Austerlitz.

Velitel 16. pěšího pluku:
Plukovník P₁₆.

O b d r ž í:

I., II., III. prapor,
technická rota,
proviantní důstojník,
8. pěší brigáda,
15. pěší pluk.

Velitelství I./16. praporu.

Čís. 15.

Výšina Kopaniny (jihozáp. od Letonitz),

Mapa: 1:75.000.

dne 31. května ve 4 hod.

ROZKAZ PRO 31. KVĚTNA.*)

I. Všeobecná situace.

Nepřátelská armáda na postupu k jihozápadu přiblížila se dne 30. května svými předvoji až přibližně na 25 km k prostoru, ve kterém jest naše armáda ubytována. Aby zadržela nepřátelský postup, obsadí naše armáda v noci ze dne 30. na 31. května ve velkém linii Gundrum, Marhöf, Archlebau.

II. Situace praporu a jeho úkol.

I./16. prapor, tvořící levý boční prapor 4. pěší divise, zabráni nepříteli postup v prostoru ohraničeném na severu linií Lottersteg-Kapelle, kóta 391 (1 km severozápadně od Letonitz), Kl. Povětrník (vše včetně), na jihu linií Niemtschan (včetně), kóta 247 (mimo), W. H. Drei Hasen.

Proto obsadí středisko odporu v okolí Letonitz, obsahující linii hlavního odporu vedoucí přes Drazowitz, Letonitz a podél

*) Písemný rozkaz, potvrzující dříve vydané ústní rozkazy.

silnice Letonitz, Marhöf a linii krajního odporu přes Steingrund (kota 334), hřbet táhnoucí se odtud ke kotě 317, dále kříž 1 km východně od trig. 337 (Vinohrad).

Severně I./16. praporu budou se stejnými úkoly oddíly 3. pěší divise, jižně oddíly 15. pěšího pluku.

Před I./16. praporem bude obsazena II./16. praporem krycí linie vedoucí přes Kl. Povětrník, W. H. Drei Hasen, Butschowitz. Úkolem krycího praporu bude donutiti nepřítele k rozvinutí, zdržeti jeho postup a ustoupiti později za prapore 1. linie.

III. Rozčlenění I./16. praporu a úkoly rot.

Prapor obsadí přidělené mu středisko odporu dvěma rotami v 1. linii, jednou rotou v záloze, I./16. rota vybuduje opěrné stanoviště podél linie hlavního odporu v prostoru ohraničeném na severu hranicí pásma praporu, na jihu linií kříž Kopaniny, M. H. Letonitz (včetně), na západě východním okrajem lesíka západně od Letonitz.

2./16. rota vybuduje opěrné stanoviště v prostoru ohraničeném na severu jižní hranicí I./16. roty, na jihu jižní hranicí praporu, na západě východním okrajem lesíka jihozápadně od Letonitz.

3./16. rota obsadí dvěma četami linii krajního odporu, dvě čety tvoří zálohu praporu poblíže kříže Kopaniny.

Kulometná rota I./16. praporu přidělí po jedné četě I./16. a 2./16. rotě, třetí četa a velitel roty zůstanou k dispozici velitele praporu u kříže Kopaniny.

IV. Vybudování obranné posice.

Roty započnou ihned po obsazení opěrných stanovišť se zřízením kulometných hnízd pro samočinné zbraně a pozorovaten a vybudují postupně obě linie odporu.

Při vybudování střediska odporu budou praporu vypomáhati technická rota pluku, jedna četa divisní ženijní roty a dvě roty III./16. praporu (zatím záloha brigády v Niemtschan). Podrobné rozkazy pro rozdělení těchto výpomocných pracovních sil, jakož i rozdělení přiděleného materiálu ženijního parku budou vydány ústně po obsazení střediska odporu.

V. Dělostřelectvo.

Prímou podporu dělostřeleckou obstará oddíl lehkého dělostřelectva, umístěný za střediskem odporu západně od linie krajního odporu.

VI. Styk a spojení.

Pro styk s 3. pěší divisí budou zřízeny smíšené styčné oddíly (po jedné četě od 3. pěší divise a I./16. praporu pod velením důstojníků I./16. praporu) na silnici 800 m severozápadně od kostela Letonitz a na hřbetu 1 km severozápadně od koty 317.

Velitele a četou pro první z uvedených styčných oddílů dodá rota I./16., velitele a četou pro druhý z těchto oddílů dodá 3./16. rota.

Sraz uvedených smíšených oddílů na určených stanovištích dne 31. května ve 3 hod.

Styk s 15. pěším plukem bude udržovati jedna četa tohoto pluku u koty 247 (1 km jihozápadně od Letonitz).

M. V. I./16. praporu u kříže Kopaniny.

M. V. 8. pěší brigády, které jest I./16. prapor přímo podřízen u kříže 1 km východně od trig. 337 (Vinohrad).

VII. Přesuny.

I./16. prapor vyrazí 31. května v 1 hod. 15' od kříže $\frac{1}{2}$ km východně od Niemtschan po cestě do Letonitz. Před I./16. praporem postoupí II./16. prapor. Pořadí pochodu I./16., 2./16., kulometná a 3./16. rota. Velitelství praporu půjde v čele praporu.

VIII. Zásobování.

a) Potraviny.

Vyprázdněné vozy plukovního trénu shromáždí se 31. května ve 2 hod. 30' na jižním okraji Niemtschan vedle silnice do Austerlitz a odjedou odtud na jižní okraj Austerlitz, kam musí dorazit ve 4 hod. a kde sloučí se s prázdnými vozy ostatních praporů. Odtud odjedou na zásobovací nádraží pod velením proviantního důstojníka pluku.

b) Střelivo.

Muniční dopravní prostředky praporů a rot vydají své zásoby dne 31. května po skončeném pochodu mužstvu. Shromáždí se pak v 6 hod. 30' u koty 317 ($1\frac{1}{2}$ km severovýchodně Niemtschan) a odjedou odtud ke kříži 2 km východně Austerlitz na silnici Austerlitz, Marhöf u odbočky cesty do Hodiejitz. Zde sloučí se v 8 hod. 30' s muničními dopravními prostředky ostatních praporů pluku a odjedou v 9 hod. přes Hodiejitz, k muničnímu zásobovacímu nádraží u Zucker Fb. Austerlitz, kde budou znovu naplněny. Po odběru střeliva vrátí se muniční dopravní prostředky I./16. praporu přes Austerlitz do Niemtschan, kde dostanou další rozkazy.

IX. Odsun.

a) Mužstvo:

Praporní obvaziště v kotlině západně od koty 317.

Odsun raněných do plukovního obvaziště v Niemtschan.

b) Koně:

K vozatajské náhradní koloně v Kl. Hostiehradek.

c) Zajatci: do Niemtschan.

X. Bojové trény odjedou 31. května v 5 hod. z Niemtschan po polní cestě přes Z. S. do Austerlitz, kde sloučí se s bojovými obozy ostatních praporů pluku v 7 hod. u M. H. na severním okraji Austerlitz.

Velitel I./16. praporu:
Major M₁₆.

O b d r ž í:

1., 2., 3. a kulometná rota.

Velitel 16. pluku.

" 15. pluku.

" 8. brigády.

" sousedního střediska odporu 3. pěší divise (skrže styčný oddíl).

